

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 40.— K
Félévre 20.—
Negyedévre 10.—
Egy órára 3:40
Egyes szám ára 12 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: **Dr. MAYER JENŐ.**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

**MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉL.**

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 260. szám.

Szerda, november 14.

A háboru hirei.

Az olaszok feladják Velencét.

Lugano, nov. 14. Az olasz hadvezetőség egyik legutóbbi tanácskozásán elhatározta, hogy teljesen feladják Velencét.

A főparancsnokság elrendelte, hogy egyenruhában Velencébe menni nem szabad, nehogy az ellenség az olaszok által védendő területnek tekintse Velencét.

Az olaszok előtt eltitkolják a valódi hadihelyzetet.

Lugano, nov. 14. Az olasz közönség előtt eltitkolják a valódi hadihelyzetet. A kormány a lapokban arra utal, hogy Anglia és Amerika kiéheztetik Olaszországot, ha leteszi a fegyvert.

A tegnapi esti Wolff-jelentés.

Berlin, nov. 14. A Wolff-iroda jelentette keddi estéről:

Nyugaton, keleten és Macedóniában semmi különös.

A Sugana-völgytől délre újabb magaslati állásokat elfoglaltunk.

A sajtószállítás jelentése.

Budapest, nov. 14. A sajtószállásról jelentik keddi este:

Conrad tábornok csoportjánál további előnyomulás.

A Piave mellett a helyzet változatlan.

Az oroszországi polgárháborúról nincsenek jelentések.

Buvárhajó sikerek.

Berlin, nov. 14. Wolff-jelentés.

Buvárhajóink Anglia körül újabb 13000 bruttótonna ellenséges hajóteheret süllyesztettek el.

Az elsüllyesztett hajók között van a Sakszónie nevű Cunard gőzös.

A francia kormány lemondása.

Páris, nov. 14. A kamarában a diplomáciai és katonai helyzetről beterjesztett interpelláció megvitatása után a francia kamara 250 szavazattal 192 szavazat ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.

A kormány a bizalmi szavazat után beterjesztette lemondását.

Ugy látszik, hogy a nem szavazókat is a kormányt támogatók közé számították.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, november 14. Hivatalos jelentés.

Csapataink tegnap bevonultak Feltrébe és Fonzescoba.

A Sugana-völgy két oldalán a Schenkens teul gróf tábornagy hadserege hatalmasan kiépítette az utóbbi napokban elért sikereket. **Hadosztályai elérték Primolenot és miután még tegnapelőtt bevették a Monte Longeret, nagy hóban rohammal elfoglaltak több védelmi művet és bevették a Monte Lissarán levő páncélerődöt.**

Az Olaszország ellen harcoló szövetséges haderők immár az Adriától Pasubioig mindenütt ellenséges földön állanak.

A Ladro-tónál rohamcsapataink kivetették az ellenséget két támaszpontjából, mely alkalommal foglyok és géppuskák maradtak kezünkön.

A vezérkar főnöke.

A berni olasz követ a svájci német követnél.

Berlin, nov. 14. Feltűnést kelt, hogy a berni olasz nagykövet legutóbb 12-szer jelent meg a német követségen.

Nyilvánosságra került azonkívül, hogy a berni svájci követet a birodalmi kancellár kihallgatáson fogadta.

Giolitti a béketárgyalások azonnali megkezdését követeli.

Berlin, nov. 14. Giolittit római útja alkalmával az olasz király Milanóban kihallgatáson fogadta.

Giolitti az egyesült békepártra támaszkodva a béketárgyalások azonnali megkezdését követeli.

Az angolok visszatartják az Oroszországnak szánt élelmet és municiót.

Koppenhága, nov. 14. Az angol kormány az Archengelszke utban levő és hadiszert szállító gőzösöket visszarendelte Angliába.

Az oroszországi felfordulás.

Az oroszországi eseményekről szóló táviratok ma sem tisztázzák a kérdést, hogy mi is történik voltaképpen az orosz polgárháború körül, illetőleg, hogy a makszimalisták vagy Kerenszki kerekedett-e felül. A hírek ma is ép oly ellentmondóak, mint az utóbbi napokban, ma még csak az a szenzációs hír járul hozzá, hogy Szibéria kikiáltotta függetlenségét és Miklós excéart császárrá választották.

Mai hireink a következők:

London, nov. 14. Az admirális közli, hogy az alábbi drótnélküli táviratot elfogta:

Elkeseredett harc után tegnap Carskoje-Selo-nál a forradalmi hadsereg Kerenszki hadait teljesen megverte.

Pétervárra, nov. 14. Szibéria kikiáltotta függetlenségét és Miklós excéart császárrá választotta.

London, nov. 14. A „Daily Chronicle” szerint Ramsay MacDonald Kerenszkitől táviratot kapott, amely szerint Kerenszki az ideiglenes kormány tekintélyét helyreállította.

Koppenhága, nov. 14. A Socialdemokraten szerint Kornilov csapatai élén bevonult Pétervárra. A várost a munkásnegyed kivételével elfoglalta.

Berlin, nov. 14. Az első összehittőzés vasárnap volt a bolsevikiek és Kerenszki közt. Kerenszkinek eleinte némi sikerei voltak, a hétfői és keddi új harcokban azonban Kerenszki döntő vereséget szenvedett.

Stockholm, nov. 14. Pétervárról érkező hírekben itt biztosra veszik, hogy az ideiglenes kormánynak nincs elég katonái ereje, hogy megvédje pozícióját, a bolsevikieknek viszont nincs elég erejük, hogy uralmukat kiterőszakolják. Mindkét pártnak erősítéseket kell várni, egyelőre semmit se lehet még tudni a polgárháború kimeneteléről.

Stockholm, nov. 14. Három napi megszakítás után Pétervárral újra megindult a táviróforgalom. A szombati és vasárnapi véres utcai harcok után Pétervárott aránylag nyugalom van.

Entente körökben úgy tudják, hogy Kerenszkinek 50.000 katonája és matróza volt.

Kornilov kozákjaival bevonult Pétervárra, mire a helyőrség a matrózok kivételével megadta magát. A matrózok megszállták a munkásnegyedet és később erősítést kapva Kornilov csapatait leverték.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, november 13.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a haretéri eseményekről:

Olasz harcér:

A hét község területén az ellenségtől továbbra magaslattal állásokat ragadtunk el. Grignonól keletre osztrák-magyar csapatok rohammal elfoglalták a Cima di Campot és a Leone páncélművet. Ugyanekkor a Cima di lan páncélerőd felrobbantva került kezünkbe. E két erődmű elfoglalásával az olasz határerődítmények legerősebb zárócsoportján ütöttünk rést Lamont és Fonzascot elfoglaltuk.

Conrad tábornagy csapatai a legutóbbi napokban több mint kétezeröttszáz foglyot szállítottak be. A Cordevole-völgyben egy olasz ezredet száműzöttünk és fegyverletételre kényszerítettük, egy ezredet, négy tüzérségi és négyezer embert foglyokul szállítottunk be. Az alsó Piave mentén helyenkint élénkebb harcra tevékenység.

Kelati harcér:

Egy rohamcsapatnak Corediseo mellett végrehajtott vállalkozásán kívül nem történt jelentős esemény.

Albánia:

Változatlan.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, november 13.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harcér:

Rupprecht trónörökös hadserege: Flandriában tüzeléssel és ellentámadással visszavertünk erős felderítő osztagokat, amelyek kora reggel a belgák részéről az Iser területén, az angolok részéről a többi harcra vonalon törtek állásaink ellen. A tüzérségi harc csekélyebb maradt mint az előző napokon. Este a tüzelés Dixmuidennél és a főharc területén egyes szakaszain erősödött.

A német trónörökös hadserege: Gruyenes-től északra gyalogságunknak egy elszántan végrehajtott rajtaütése foglyokat és géppuskákat eredményezett. A Maas keleti partján a tüzérségi tevékenység a nap folyamán élénk volt.

Bongartz hadnagy huszonkettedik, Buckler alörkemester huszonötödik léggyőzelmet aratta.

Kelati harcér:

A Riga-Péttervár-i vasutvonalról délre irányú visszaverték egy orosz portyázó osztag támadását. Corodiceától délkeletre német és osztrák-magyar rohamcsapatok egy vállalkozása eredménnyel járt.

Macedon arcvonal:

A tüzérségi harc a Paralovótól keletre emelkedő magaslatokon és a Cserna-hajlásban jelentékeny erőre fokozódott.

Olasz harcér:

A hét község területén elragadtuk az olaszoktól a Monte Logarat. A hegységben a Sugana- és a Cismone-völgy között előnyuló csoportok rohammal elfoglalták a Leone páncélműveket, a Cima di Campon és a Cima di lan páncélerődöt. Fonzasco birtokunkban van. Az alsó Piave mentén fokozódott a tüzérségi tűz.

Ludendorff.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Hadikölcsön-biztosítás.

Lapunk f. évi 251. számában ígéretet tettünk, miszerint az életbiztosítással kapcsolatos hadikölcsönjegyzés feltételeit ismertetni fogjuk, ezt az alábbiakkal tesszük.

Hadikölcsön-biztosítást 20.000 korona erejéig minden legalább 18 éves és 55 évnél nem öregebb egyén köthet és pedig 400-4000 koronáig orvosi vizsgálat nélkül minden egészséges ember, 4000 koronán felül pedig csak orvosi vizsgálat alapján.

Az orvosi vizsgálat költségét a biztosítási ajánlat elfogadása esetén a bizt. intézet viseli.

A biztosítási díjak a következők: 1000 K után 15 éven át fizetendő évenként, ha a biztosított 18-25 éves 55 K 84 f., 26-35 éves 59 K 08 f., 36-40 éves 61 K 72 f., 41-45 éves 64 K 86 f., 46-50 éves 70 K 34 f., 51-55 éves 75 K 42 f. Az első évi díjjal együtt fizetendő a kötvény megtámadhatatlanságáért *egyszermindenkorra* minden 1000 korona után 20 korona, vagyis a biztosított összeg 2 százaléka.

Ezek szerint például, ha egy 30 éves ember 400 korona hadikölcsön-biztosítást köt, úgy az első évben 31 K 76 fillért a következő 14 évben pedig évenként 23 K 64 fillért, vagyis összesen 362 K 62 fillért köteles fizetni. Ez 21 K 78 fillérrel kevesebb mint a 400 korona névértékű hadikölcsön-kötvénynek 384 K 40 fillért kitevő aláírási összege.

A biztosított a hadikölcsönön kívül bonifikációban (kamatmegtérítésben) is részesül, amely feltéve, hogy annak hozadéka, illetőleg lombardkamata nem változik — kitesz 1000 korona hadikölcsönre 3 év után 29 korona 73 fillért, 5 év után 51 K 59 f., 10 év után 114 K 36 f., 15 év után 190 K 73 fillért.

Ha tehát valaki 1000 korona hadikölcsön-biztosítást köt és annak díját 15 évig pontosan megfizeti, eltekintve attól, hogy időközben bekövetkező elhalálozása esetén örökösei a biztosított kötvényt azonnal megkapják, azt életbenlétében 190 K 73 fillér kamatmegtérítéssel együtt kézhez kapja, az 1000 koronás kötvény után pedig állandóan 6 %-os jövedelmet élvez.

A hadikölcsön-biztosítás előnyös voltát, az azzal járó évi terhek könnyű viselhetését a közölt szám adatok eléggé megvilágosítják. A pénzügyi előnyök annál szembeötlőbbek, mert az Orsz. központi hitelszövetkezet közreműködésével eljáró, „Gazdák Biztosító Szövetkezet” feltételei szerint nem fog élni azzal a joggal, hogy a biztosított összeg kifizetését megtagadja, ha a biztosított életét párbaj, vagy öngyilkosság folytán veszti el, ha a biztosítás legalább két évig érvényben volt, nem fog élni a joggal, hogy a biztosítást hamis bevallás, vagy fontos körülmények elhallgatása miatt megtagadja, végre hogy a biztosítást haretéri szolgálat és egyáltalán a háborús események által okozott bármilyen veszélyekre is fenntartja.

A biztosított vagyoni viszonyai megváltozása esetében számbajövő előny az, hogyha a biztosított a biztosítási díjat legalább két évi időtartamra megfizette, a „Gazdák Biztosító Szövetkezet” a biztosítási kötvényben megjelölt hadikölcsönnek a megszűnés napján érvényes árfolyam szerint megállapított eladási árát a biztosított rendelkezésére bocsátja.

Mindezek alapján bátran lehet azt állítani: hogy a biztosítással egybekötött hadikölcsönjegyzés a hadikölcsönkötvények szerzésének legkedvezőbb módja, és hogy önmaga, esetleg örökösei ellen vét az, ki az alkalmat elmulasztja saját magának vagy örököseinek aránylag rövid idő alatt, érezhető megterhelés nélkül, számbajövő tőkét biztosítani.

E mulasztás annál kevésbé lenne menthető, mert a szövetségeseinkkel együtt kivívott hadsiker és ellenségeink helyzete a béke mielőbbi kivívását remélni engedik, e reménynek megvalósulását azzal nagy mérvben előmozdítjuk, ha gazdasági erőnk fokozott kifejtésével vitéz hadseregünknek a döntő győzelem kivívásához szükséges pénzt rendelkezésére bocsátjuk, ellenfeleinket áldozatkészégünkről meggyőzzük.

Hadikölcsön-biztosításra vonatkozó ajánlatokat városunkban a vármegyei központi hitelszövetkezet, a vidéken a községi hitelszövetkezetek fogadnak el.

HIREK

— **Katonai kitüntetés.** Öfelsége a helybeli cs. és kir. tartalékkórházhoz beosztott Walter Róbert tart. főhadnagynak a háboru alatt teljesített kiváló szolgálatainak elismerésül az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

— **Egy csanádgyházmegyei plébános halála.** A csanádgyházmegyei klérus egyik kiválóan érdemes tagja, Ambrus József torontálorszi plébános halt meg a napokban rövid szenvedés után, életének 70. évében. Az elhunytat, ki Székudvaron született, 1874-ben szentelték pappá. Szőregen, Nagyjécsán, Óbében és Nagyikindán működött mint segédlelkész 1881. óta pedig mint plébános Torontálorszin ahol hívei általános szeretete és tisztelete környezte Ambrus József irodalmi téren is nagy tevékenységet fejtett ki és számos bölcséleti és pedagógiai cikket írt. Kiváló gondját képezte községének iskola ügye, amely körül nagy érdemeket szerzett. Teme-tése tegnap ment végbe impozáns részvét mellett.

Haláláról a zombolyai esperesi kerület az alábbi gyászjelentést adta ki:

A zombolyai esperesi kerület lélekkel jelent, hogy főtisztelendő Ambrus József torontálorszi plébános, élete 70., áldozópapságának 43. és torontálorszi lelkipásztorokodásának 36. évében a szétségek többszöri új-tatos fölvétele és rövid szenvedés után f. hó 9-én reggel fél 4 órakor jobblétre szenderült. A drága halott hült tetemei f. hó 11-én d. u. 3 órakor tartandó beszentelése után a torontálorszi temetőben fognak örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise f. év november hó 10-én, szombaton délelőtt 9 órakor a helybeli róm. kath. templomban fog bemutatni. Az örök világosság fényeskedjék neki! Torontálorszi, 1917 november 9-én.

— **Orvosgyűlés.** A torontálvármegyei orvos-egyesület mint az O. O. Sz. fiókja f. hó 11-én délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését, melyen dr. Haidegger Lajos vármegyei tiszti főorvos elnökölt és dr. Nónay Pál, dr. Men-czer Izidor, dr. Kuszting János, dr. Bathory Endre, dr. Fialovszki Béla és dr. Kleu Dániel helybeli orvosok vettek részt. A vidéki orvosok a rossz közlekedés miatt kimentették magukat. A tárgysorozat elején az egyesület tisztikara jelentésében előadja, hogy 1916 évben tartott 3 választmányi és a rendes évi közgyűlés; utóbbin a községi és körorvosok szabály-rendeletében meghatározott járandóságainak, vagyis díjainak felemelését tárgyalták s ily értelemben kérvénnyel fordultak a törvény-hatósági bizottsághoz és a belügyminiszterhez. Mindkét fórum már helyben is hagyta a fel-emelést. A helybeli orvosok a látogatási díjat 5 és 6 koronában állapították meg. Továbbá jelenti, hogy a központtól 2 torontáli orvos neje 200-120 korona segélyben részesül két havonként az országos orvos segélyalapról. Elhatározták egy segélybizottság alakítását a városi (Nagybecskerek és Nagyikinda) ügyre-zető-orvosok és járásorvosokból, kiknek fel-adata nyújtást eszközölni a hadvönökt kar-társak nejei és gyermekei részére. Torontál-vármegyéből 50 orvos vonult be 1916-ban, meghalt 4, orosz fogságban van. 1. A dr. Weiter-schan József alelnök elhalálozása folytán meg-üresedett állásra dr. Nónay Pált, ezáltal ürese-désbe jött számvizsgáló bizottsági állásra dr. Magyar Károlyt és a leköszönt pénztárnoki ál-lásra dr. Klein Dánielt választották meg.

Telefon 330.

Városi Mozi a volt esküdtszéki teremben.

Telefon 330.

Csütörtökön, 1917. évi november hó 15-én két előadás: 5 és fél 9 órakor, rendes helyárak mellett, elsőrangú szalonzenekísérettel

A senki gyermeke.

Társadalmi dráma 5 felvonásban Amerika legnevesebb művészeivel.

Az ifjúkor. Három lap egy amerikai milliomos fiu naplójából. A főszerepben Jack Pickford.

— **Izraelita isteni tisztelet.** Az izraelita templomban a péntek esti isteni tisztelet délután 4 órakor veszi kezdetét további intézkedésig.

— **Halálra márták a kutyák.** Rejtélyes halálos eset ügyében voltak a napokban Torontáltordán dr. Szabó Béla kir. vizsgálóbíró, dr. Fialowszki Béla törvényszéki orvos és dr. Vértesi Izsó és ott egy 7 éves gyerek hulláját felboncolva, megállapították, hogy a fiut kutyák harapták és marcangolták halálra. Az eseményeiről munkatársunk a következőket tudta meg:

Kopak Józsefné torontáltordai lakos még a múlt héten jelentést tett a közsegélyjáróság-nál, hogy 7 éves fia gyermeke eltűnt és nem tud nyomára akadni. Az esetet a csendőrség-nél is bejelentették, a csendőrök azonban nem tudtak semmit megállapítani. Mult vasárnap, nov. 11-én azután a község házán jelentették a kanászgyerekek, hogy a község szélén levő vágóhid padlásán láttak egy gyerekhullát és szintén hallották, hogy Kopaknének gyereke elveszett, talán az említett hulla lesz az. Az anyát elvezették a vágóhid padlására és Kopakné az ottlevő hullában tényleg elveszett fia holttestére ismert. A csendőrök különböző híresztelések alapján őrizetbe vették a fiu anyját, de később további vizsgálat és a boncolás után szabadon bocsájtották. A boncolás megállapította ugyanis, hogy a fiu halálát kutyamarások okozták. Egész teste tele volt harapásokkal, gégeje át volt metszve, belső részei több helyen kitódultak. A szerencsétlen véget ért fiu sokszor volt együtt a falu szélén a kanászgyerekekkel és nem lehetetlen, hogy ezeknek kutyái ölték meg a gyereket. A vizsgálatot most ebben az irányban folytatják.

— **Az olaszok még az aggastyánokat is elhurcolták Görzből.** Grácból jelentik: Amikor az olaszokat előnyomuló csapataink kiverték Görzből, nagy sietve összeterelték a még visszamaradt, mintegy négyezer főnyi lakosságot és azzal a fenyegetéssel, hogy mindenkit agyonlőnek, ha nem jönnek velük, magukkal hurcolták őket. A legnagyobb kiméletlenséggel bántak a kiszolgáltatott emberekkel, még a betegeket és az aggastyánokat is kényszerítették, hogy elhagyják szülővárosukat. Az elhurcoltak között van Laskier Péter 97 éves előkelő görzi lakos, a város legidősebb polgára is leányával együtt, aki őt ápolta. Az elhurcolt aggastyán az alsóausztriai helytartó-tanács alelnökének apja.

— **Országos fémösszeírás lesz.** A fővárosban már vége felé közeledik a fémösszeírás és ezt most országsszerte is végrehajtják a honvédelmi miniszterium 19339. eln. 20. b. 1917. számú rendelete alapján, amely a háztartásokban, üzletekben és ipari vállalatoknál található fémtárgykészletek pontos összeírását rendeli el. Külön fémösszeírólapokat kell kitöltenie minden háztartás, minden ipari és kereskedelmi üzem tulajdonosának és minden háziurnak. Az összeírólapokat pontosan és lelkiismeretesen kitöltve 8 napon belül kell visszajuttatni az illetékes városi hatóságnak, annál

is inkább, mert a kormány a fémösszeírás lelkiismeretes teljesítését büntető intézkedésekkel biztosítja. Ezek a büntető intézkedések a bejelentett fémtárgyak beszoállítására is kiterjednek. Itt az utolsó alkalom arra, hogy azok a késedelmezők, akik eddig bármily okból kifolyólag még nem adták be önként hadifémtárgyaikat, most beszoállításuk azokat a hivatalos hadifémbevitőhelyeknél. Nemcsak a késedelmes beszoállítás, hanem a fémkészletek hiányos bevallása, elhallgatása vagy elrejtése is súlyos bajok és kellemetlenségek okozójává válhat, mert fémráziákat fognak tartani és a lehető legerélyesebben fogják ellenőrizni, hogy beszoállította-e mindenki arra kötelezett fémtárgyait.

Sok kellemetlenségtől óvja meg magát tehát mindenki, aki a még rövid ideig tartó önkéntes fémbeszoállítás ideje alatt beadja az igénybevett fémkészleteket a löszergyártás céljaira.

— **Mi az a Margarin?** Most, amikor zsír helyett sok helyt margarinnal kell főzni, érdekes tudni, hogy miből állítják elő. Egy vegyészdoktor ezt a felvilágosítást adta:

— A margarin Amerikából származott hozzánk, ott készítették eredetileg. A melegvérű állatok (ló, tehen, juh, kecske) zsiradékából, tehát tiszta állatoké, amelyek friss fűvel, szénával táplálkoznak s csak a tiszta vizet iszik meg. A margarin tiszta, ha élő állatból ered, s remélem így is van.

Ebből kivonják azt a részt, amely kellemetlen ízt adhat s vagy tisztán, vagy növényi zsirral keverve bocsájtják forgalomba. Tápláló ereje egyenlő a sertézsírral; szénhidrátokban éppen annyit tartalmaz. Elkészítése ugye meg, mint a sertézsír, tésztába alkalmazva jobb s ha friss nem lehet megkülönböztetni attól.

Németországban a háboru előtt is gyártották, az 1897. évi január 17-iki törvény szabályozta a margarin gyártását. Vajjal vagy olajjal keverik s a valódi vajtól nem különböztethető meg. Egy kilogramm vaj tápértéke 2554, a margariné 2637, tehát nagyobb s legnagyobb a tápértéke az összes élelmiszerek között. Csak a szokatlanság az oka, hogy a tömeg, amely sohasem válik meg megszokott eledelétől, gunyolja s egymással megutáltatni igyekszik ezt a nagyértékű tápszert, főképp azért, mert néha az olaj nincs jól belekeverve s ekkor lent összegyűl. Ez megint ok újabb kifogásokra. Az értelmesekek köteleességük volna a tömeget felvilágosítani, meggyőzni arról, hogy a háboru idején némi izlésengedményeket tenni hazafias kötelesség.

— **Orvosi rendelés.** Dr. Máthé Lajos szakorvos rendel férfi betegeknek délután 4—7-ig Toldy Ferenc-utca 26. sz. alatti lakásán (Csendőrlak-tanya mellett).

— **Hasznos kézikönyv a szerbiai viszonyokról.** Dr. Schön József belgrádi polgári biztos ügyes kézikönyvet állított össze, amely a meghódított szerb területeken érvényes ipari jogi és kereskedelmi jogi intézkedéseket tartalmazza, kiterjeszkedvén a védjegy s mintavédelemre, valamint a belgrádi katonai főkörmányszóság közgazdasági természetű egyéb rendeleteire is. A jó tárgymutatóval is ellátott kézikönyv első kiadása, mely korlátolt számban jelent meg, rövidesen elfogyott, úgy hogy a legközelebbi jövőben a második kiadás kibocsátására kerül a sor. Tekintettel arra, hogy a délvideki kereskedelmi és ipari érdekeltség a meghódított szerb területekkel élénk összeköttetésben áll, a kézikönyv hézagpótlónak tekinthető. A temesvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek figyelmébe ajánlja, hogy a szóbanforgó könyv csak annyi példányszámban jelenik meg, ahányat előzetesen megrendelnek. Ára öt korona lesz. A belgrádi cs. és kir. kormányssági nyomda felkérésre folytán a megrendelések a kamarához intézhetők.

— **Levél szibériából.** Benedek Elek szép verse, melyet kedves gyermeklapjának, a Jó Pajtásnak legújabb számába írt, a Szibériában szülődő magyar hadifoglyok szomorú hangulatát szövegezte meg; a Jó Pajtás ugyancsba a számába Balla Ignác írt elbeszélést, Danielné Lengyel Laura folytatja regényét, Nászai Ella levelet írt egy kis lányhoz, Endrődi Béla verset írt és szép képet rajzolt hozzá. Az Emmi csodaországban című világhírű regény, tarka mesék, szép képek, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára negyedévre 3 korona, fél évre 6 korona, egész évre 12 korona. Egyes szám ára 24 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Nagybeeskerek r. t. város rendőrkapitánya.

5909—917. r. k.

982

Körözés.

Nagybeeskerek városában f. hó 8-án egy db h. j. T. M. bélyeggel ellátott fehér-sárga tehen bitangóságban felfogatott.

Amennyiben igazolt tulajdonosa nem jelentkeznek, a tehenet 1917 november hó 20-án d. e. 10 órakor a rendőrség udvarán el fogom árvereztetni.

Nagybeeskerek, 1917 november 12.

Dr. Deák, rendőrkapitány.

Használt

Zongorák

megvételre kerestetnek.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Butorozott szobát

keresek.

Cím a kiadóhivatalban.

Pezsgődugót használt, nem műparafából,

sem töröttet veszek, bármily mennyiségben előzetes érdeklődés nélkül. Utánvéttel 120 K darabonként, használt palackdugót 25 K kg-ként. — Uj dugókra csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot.

Robicsek Adolf parafadugógyára

Budapest, Nefelejts-utca 15.

Nyomdásztanoncui

legalább két közepiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti-fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Rikkancsokat

felvesz

a Torontál kiadóhivatala.

Férjhez

menő leányok, asszonyok előkelő, szép, matt tekintet úgy érhetnek el a legbiztosabban, ha Diana-alabástrompudert és Diana-arc krémeket használnak. Használati utasítást ingyen

adunk

minden dobozhoz. A szeplők, pa'tanások, miteszerek, arcfolatok egyedüli biztos ellenszerei a készítmények. Forradalmat idéztek elő a női szépségápolás terén és

minden

nő, aki egyszer kísérletet tett velük, állandó híve lett a Diana-készítményeknek: a báj, kellem és szépség biztos zálogát kapja az asszonyt és

leányt

egyaránt érdeklő Diana-készítményekben. Mindenütt kapható! Főelárusítóhely:

Diana Kereskedelmi R.-T.

Budapest, V., Nádor-utca 6.

Helybeli beszerzési források.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fkg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.

Steinitzer Géza (Am. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fedrás:

Likty Dusan, Hunyadi-utca.
Tell Mihály, Pénzügyipalota.

Batoryár:

Bencze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 9.

Divatáruhás:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovics István, Hunyadi-utca.
Mesnik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvtárolás:

Schneider János, Aradáci-utca.

Drogéria:

Melkuha Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesnik R. Szegye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert, Hunyadi-utca.

Fényképezés:

Kremser István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis M., Erzsébet-hídon túl, Ambróv szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melenczel-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Bolyom György, Klub-Kávéháza.

Kézműaru-, rövidárúszlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter B. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkerekedés:

Aimány Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvtárolás:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Post-szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társai.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Mórné, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-névar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bencze A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakerekedés:

Annan örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Urdivatáruhás:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Máttyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

jutányos áréri közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.